

MÄAJ-palkintotuomareiden jatkokoulutus

13.8.2023

Kokouskäytännöt

- ▶ Paljon väkeä, joten mikit ja videokuvat pidetään pois päältä
- ▶ Puheenvuorot jaetaan erikseen pyynnöstä
 - ▶ Pyyntö "viittaamalla" tai oma nimi chat-kenttään
- ▶ Kysymykset aina aihealueiden lopussa
 - ▶ Varaa mahdollisuuksien mukaan saataville oma MÄAJ sääntökirja, kynä ja paperia

Ajotoimikunnan esittely ja ylituomaripäivien terveiset

- ▶ Puheenjohtaja Kari Uotila, sihteeri Kalle Koskinen ja jäsenet Ulla Kamila, Timo Fager ja Kai Nybonn
- ▶ Ulla Kamila vastaanottaa mäyräkoirien ajokokeiden koirakohtaiset pöytäkirjat
 - ▶ Tarkastaa, että arvostelu on tehty sääntöjen mukaisesti
- ▶ Ajotoimikunta hoitaa mäyräkoiraliiton MÄAJ asioita
 - ▶ Mukana SM-kokeen ja pohjoismaiden mestaruuskokeen järjestelyissä.
 - ▶ Ylituomarien neuvottelupäivät ja MÄAJ koulutukset
 - ▶ Sääntöjen, ohjeistusten ja jäsenaloitteiden valmistelu

Jäsenaloite lohko- ja sm-kokeen jääviyssäännön yhtenäistämiseksi (2022)

▶ Mäykkynet

- ▶ Koirakohtaisten pöytäkirjojen sähköistäminen. Sähköinen pöytäkirja koepaikalla ja MÄAJ tulosten tarkastelu sähköisessä muodossa.

▶ Koulutusmateriaalin luominen

- ▶ PT-kurssien yhtenäiset materiaalit, liiton sivut yms.

▶ SM ja PM ohjeiden luominen

▶ Sääntötyöryhmän perustaminen

- ▶ Päivitetään nykyiset MÄAJ säännöt vastaamaan nykyaikaa

<https://www.mayrakoiraliitto.fi/index.php/harrastukset/ajo>

Digitaalinen palkintotuomarikortti

- ▶ Oma Koirassa
- ▶ Kortissa näkyy kirjauksena arvostelut (pitäisi näkyä), joilla todennetaan kortin voimassaolo

Koirapaikannin
arvostelun
tukena

- ▶ Mitä on muuttunut:
 - ▶ "Tutka- ja radiolaitteilla saatuja havaintoja koiran haukusta ei hyväksytä ajoksi" poistettiin sääntökirjasta.
- ▶ Paikantimeen soittamalla kerätyt ajominuutit voidaan nykyään hyväksyä ajominuutteihin.
 - ▶ "Ajoksi **ei hyväksytä** haukunilmaisimen tai haukkulaskurin ilmaisevaa haukkutietoa."
 - ▶ Huom! Soittamaan ei pysty esim. Garminin paikantimiin ja uuden sukupolven IoT koirapaikantimiin (esim. Tracker G10i/UC R10i)
- ▶ Paikantimen avulla voidaan tarkastella koiran työskentelyä haun, yöjäljen, ajon aikana ja ajon jälkeen. Matkojen mittaaminen kohtuullisen luotettavaa, mutta haukkulaskurit **eivät ole aina** luotettavia.
- ▶ Paikantimen avulla voidaan nopeasti puuttua epäselviin tilanteisiin
 - ▶ Koira haukkuu paikallaan tai esimerkiksi kertaa jälkeä useaan kertaan
 - ▶ **!!Pitää käydä paikanpäällä toteamassa!!**

- ▶ Tutkalla kerätyt minuutit merkitään **aaltoviivalla** maastokorttiin.
- ▶ Maastokortista tulee selvittää, mitkä havainnot on tehty paikantimen avulla.
- ▶ Palkintotuomarin on todettava ennen koiran irtilaskua, että puhelimesta soitettava numero toimii koekoiran pantaan.
- ▶ Tuomariryhmän on ensisijaisesti pystyttävä seuraamaan koiran työskentelyä niin tuntumassa, ettei apuvälineitä tarvita arvostelussa.
- ▶ Ennen irtilaskua koiranohjaaja päättää, käytetäänkö paikannuslaitetta arvostelun apuvälineenä. Mikäli paikannuslaitetta käytetään apuvälineenä, se tapahtuu ryhmätuomarin päätöksen mukaisesti.

- ▶ Mikäli koiran ajoa ei koe-erän aikana kuulla muuten kuin paikannuslaitteeseen soittamalla, ei sitä hyväksytä ajoksi. Kulunut aika luetaan hakuaikaan.
 - ▶ HUOM! Uudet paikantimet, joista ei saa äänitettä tilattua tai paikantimeen ei voida soittaa.
- ▶ Tuomarin on todettava ajon alkaminen **ilman paikannuslaitetta**
- ▶ Mikäli koiran ajo menee herkästi kuulumattomiin haukun kuuluvuuden tai ominaisuuksien vuoksi olosuhteista huolimatta ja joudutaan käyttämään apuvälinettä, tulee tämä ottaa huomioon arvostelussa.
- ▶ Koiran haukku voidaan arvostella, kun ajoa on kuultu ilman paikanninta vähintään 15 minuuttia.
 - ▶ Ei tarvi olla yhtenäinen 15 minuutin pätkä.

The background consists of a repeating pattern of speech bubbles in various colors (red, yellow, purple, grey) on a dark teal background. Each speech bubble contains a white question mark. The bubbles are scattered across the entire frame, creating a textured, question-oriented background.

Koirapaikannin arvostelun tukena

KYSYMYKSIÄ TAI KOMMENTTEJA?

Kortin täyttämien ja käytännöt

- ▶ Maastokortti tulee aina täyttää niin selvästi, että siitä käy ilmi päivän tapahtumat.
- ▶ Kortista tulee ilmetä haun, yöjäljen ja ajon aikaiset tapahtumat.
 - ▶ Koirat hakevat eri tyyleillä, mutta tärkeää olisi maastokorttiin merkitä, kun koira ottaa kontaktia, kuinka pitkiä hakulenkkejä koira tekee ja miltä etäisyydeltä koira hakee.
- ▶ Täytä **aina** lisätiedot ennen arvostelua
- ▶ Aaltoviivalla merkitään paikantimesta kerätyt havainnot ajominuuteista. Sahalaitaisella viivalla toisen tuomariryhmän havaitsema ajo.

▶ **MAASTOKORTTI**

- täytetään huolellisesti (**ensin lisätiedot**, sitten pisteet)
- koepäivän aikana kaksi maastokorttia (1/erä)

▶ **Koiran arviointiin kuuluvat merkinnät**

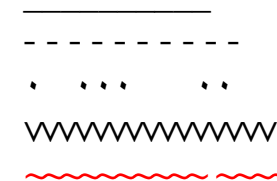
- suorituskohtaisesti
- heti kun lopullisesti todettu
- irtilaskuajat, ajon alkaminen, koiran kytkeminen ja muut kokeen kulkuun vaikuttaneet tapahtumat
- käytetään tarvittaessa ”apusaraketta”
- kortin täyttö oltava tarkkaa

**MITÄ TARKEMMIN TÄYTÄT MAASTOKORTIN,
SEN HELPOMPI ON ANTAA SELOSTUS KOIRAN SUORITUKSESTA**

► **Minuuttitaulukkoon merkitään**

- Ajominuutit
- Haukkutiheydet, koiran etäisyys ryhmästä (hakulaajuus)
- Hukan tai katkojen syy (koiralle vaikea maasto, ryhmä jää jälkeen tms.)
- Virheiden, mutta myös erinomaisen toiminnan laatu ja tapahtuma-aika
- ajettavan ja koiran näkeminen
- koiran työskentely vaikeissa maasto- ja estekohteissa

sujuva ajo yhtenäisellä viivalla
katkonainen ajo/**haukkusarja** katkoviivalla
yksittäinen haukahdus pisteellä
toisen tuomarin kortista siirretty sahaviivalla
Paikantimella todettu ajo aaltoviivalla

8.47 RTT, SUURIMOSTUS 2.57 SAJOJA YÖRLLY, ETENEE HUVIN
 9.20 JÄR PÄÄPIIRITÄN TILAA, PALAS OLIK JÄLKEÄ KÄYTTÄ

HAKU / HAKUAIKA 3.43 uusia järke hakuaikaa käytettävissä 137

klo

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
8	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
9	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
10	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
11	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

huomioita: hakuaikea erässä 68
 käyttämättä hakuaikea _____

9.57 AJO, 66/min, 10.00 PÄTKÄ, HUON ETENEE, 10.11 UUSIUNNIN JÄRKE

AJO / AJOAIKA 10.14 PALAS ERIKÄNÄ LUD, AUTOILTA HUONIN VAKUUN
 JÄLKE, JOTA KÄYTTÄMÄLLÄN AJOILTA JÄTÄVÄ SIITÄ, 10.22 PALAS,
 HUONIN AJOILTA HUONIN, 10.32 AJO JÄLKE, 32/min

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
9	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
10	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
11	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

10.40 PÄTKÄ, ETENEE 10-20/min, 10.54 KÄYTTÄMÄLLÄN TULEVA HUONIN. RUK-
 MESTA, KOKOJA HUONIN ERIKÄNÄ JA KÄYTTÄ 10.56 ERIKÄNÄ HUONIN, JÄLKE

huomioita: KÄYTTÄMÄLLÄN ajoaikea erässä 47/72
 ryhmän tot. ajoaikea _____

11.01-11.06 HUONIN, 11.06 AJO JÄLKE, 11.07 ERIKÄNÄ HUONIN
 11.46 KOKOJA AJOILTA PILLUUN VÄKÄNÄ HUONIN

OMINAISUUSPISTEET

Olosuhteet

- 11. Paljas maa
- 12. Lumikeli (cm) _____
- 13. Kohtalainen / Kova tuuli
- 14. Kuiva keli
- 15. Kosteaa keli
- 16. Kohtalainen / kova sade
- 17. Lämpötila +13°C
- 18. Maasto 4

Haku

- 20. ilm. yöjälkeä 3
- 21. herättelyn määrä 3

Haukku

- 30. Kuuluvuus 3
- 31. Äänien määrä 2
- 32. Tiheys 2
- 33. Kertovuus 4
- 34. Sukupuolileima 5

Ajo

- 40. Nopeus _____
- 41. Vainuamistapa 112
- 42. Hav.herkkyydestä 111
- 43. Ajettava havaittu 111
- 44. _____
- Muut ominaisuudet
- 50. Muiden eläinten ajo 101
- 51. Hallittavuus 101
- 52. Suurpeto/lintu hav. 111
- 53. Ajoeläin 3

Palkintotuomari NN

Maastokortin täyttäminen ja käytännöt

- ▶ Kysymyksiä ja keskustelua?

Ominaisuuksien arvionti ja tulkintaohjeet

Vihreällä tekstillä yt-päivien ja/tai SML:n
ajotoimikunnan tulkinnat ja ohjeet

YLEISTÄ

Yleistä

- ▶ Ominaisuuspisteet ovat ansiopisteitä, jotka **arvioidaan eräkohtaisesti**. Jos ryhmässä on kaksi koiraa arvostelevaa tuomaria, erän ominaisuuspisteet saadaan laskemalla **tuomarien antamien pisteiden keskiarvot**. Lopulliset ominaisuuspisteet saadaan laskemalla **erien ansiopisteiden keskiarvo**.
- ▶ Mikäli jotain ominaisuutta **ei pystytä arvostelemaan**, merkitään **arvostelusarakkeeseen viiva (-)**. (pl. Yöjälkityöskentely, haku molemmissa erissä)
- ▶ **Tyhjässä erässä (=ajoa ei syntynyt)** arvostellaan haku, yhteistyökyky, metsästysinto **ja todettu yöjälkityöskentely (max 1 piste)**.

▶ **Haku**

- ▶ * haun tehokkuus = 0-10 pistettä
- ▶ * yöjälkityöskentely = 1-5 pistettä

▶ **Haukku**

- ▶ * haukun kuuluvuus = 1-10 pistettä
- ▶ * muut ominaisuudet = 1-5 pistettä

▶ **Ajo**

- ▶ * ajovarmuus = 0-10 pistettä
- ▶ * etenevyys ja yhteys ajettavaan = 1-5 pistettä

▶ **Yhteistyökyky** = 1-5 pistettä

▶ **Metsästysinto** = 0-10 pistettä

- ▶ (TARKASTA! Joissakin sääntökirjoissa painovirheitä pisteytysten osalta)

Haku

- ▶ Jäljettömän maaston haku pyritään arvostelemaan aina. **Haku pitää arvostella vähintään toisessa erässä.**
- ▶ Arvioidaan koiran tehokkuus löytää maastosta yöjäljet.
- ▶ **Jos hakua ei voida arvioida, merkitään viiva (-)**
- ▶ Erittäin lyhyestä kylmästä hausta voidaan antaa **enintään** 8 pistettä. Enimmäispistemäärää tulee antaa vain poikkeustapauksissa ja koiran ansiokkaasta työstä.
- ▶ Muista! Sääntöjen mukaan 5-6 pistettä tarkoittaa hyvää hakua.

Jos haku ei johda ajoon

- ▶ Täydellinen tyhjä haku enintään 3 pistettä. Vaatii erinomaista työskentelyä.
- ▶ Hyvä/tyyydyttävä haku 2 pistettä.
- ▶ 1 piste välttävästä, tai huonosta hausta.
- ▶ 0 pistettä annetaan ja koira suljetaan, jos koira kieltäytyy hakemasta.

20. Haun laajuus ilman yöjälkeä

Arvioinnin tulee olla ainoastaan ominaisuutta kuvaava ottamatta kantaa siihen mikä on hyvä tai huono.

5 = erittäin laajahakuinen, ei pidä yhteyttä

4 = laajahakuinen

3 = keskinkertainen, normaali hakulaajuus

2 = hakee ryhmän läheltä

1 = ei hae itsenäisesti

- ▶ Hakua arvosteltaessa tulee ottaa huomioon koiran tekemien hakulenkkiä laajuus.
 - ▶ Huomioi arvostelussa lisätietoihin merkityt numerot
- ▶ Lisätiedot kohta 20: haun laajuus ilman yöjälkeä, 2 = tyydyttävää hakua = hakee ryhmän läheltä, jolloin pisteissä pitää näkyä lähihakuisuus ja ominaisuuspisteitä voidaan antaa normaalisti enintään 4.
- ▶ Koiran tehdessä erinomaista hakua, se lähtökohtaisesti on laajaa (20. 4=laajahakuinen)

► **Erinomainen (10-9)**

Hakee järjestelmällisesti ja itsenäisesti. Pystyy nopeaan riistan löytöön

Erittäin hyvä (8-7)

Määrätietoinen, Pitää säännöllisesti yhteyttä

Hyvä (6-5)

Pitää tyydyttävästi yhteyttä

Tyydyttävä (4-3)

Umpimähkäinen, yhteydenpito satunnaista

Välttävä (2-1)

Suppeahakuinen, ei kykene omaan haku työskentelyyn

Hylätty (0)

Kieltäytyy hausta

Yöjälki

21. Herättelyjen määrä

- 5= äänenanto alkaa muistuttamaan ajoa
- 4= antaa jatkuvasti ääntä edetessään jäljellä
- 3= haukkusarjoja harvakseltaan
- 2= yksittäisiä haukahduksia harvakseltaan
- 1= ei herättele

- ▶ 5 pistettä annetaan vain, jos koira tekee erinomaisen työn.
 - ▶ Kohta 21, jos numero 5 => 1 piste
 - ▶ Kohta 21 jos numero 4 => 2 pistettä
 - ▶ Ajoon johtavan tuoreen yöjäljen seuraaminen erotettava hakulöysyydestä ja liiallisesta herättelystä.
 - ▶ Arvostelussa on otettava huomioon, että pitkän yöjäljen selvittely, joka johtaa ajoon on pisteitä nostattava tekijä.
- Kiinnitä näihin huomiota!

- ▶ Tyhjässä hakuerässä annetaan enintään 1 piste yöjälkityöskentelystä, mikäli se todetaan.
- ▶ Mikäli yöjälkityöskentelyä ei pystytä toteamaan, mutta ajo syntyy, annetaan 3 pistettä.
 - ▶ Ajoon johtaneessa erässä yöjälkeä ei koskaan arvostella merkinnällä ”-”(viiva)
- ▶ Herättelemätön koira voi saada enintään 4 pistettä
 - ▶ ” Erinomainen 5: Etenee nopeasti yöjäljen löydettyään riistan luo, hakee järjestelmällisesti ja itsenäisesti. Herättelee, yksittäisiä haukahduksia harvakseltaan.”

Haukku - Kuuluvuus

	Ansio- pisteet	Kuuluvuus	Vastaavat lisätieto numerot 30. Kuuluvuus
Erinomainen	10-9	erittäin kuuluva haukku	5
Erittäin hyvä	8-7	hyvin kuuluva haukku	4
Hyvä	6-7	kuuluva	3
Tyydyttävä	4-3	heikosti kuuluva	2
Välttävä	2-1	erittäin heikosti kuuluva	1

- ▶ Nyrkkisääntönä noin 1 piste/100 metriä. Erinomaisia pisteitä annettaessa haukun on kuitenkin kuuluttava reilusti yli kilometristä olosuhteet huomioiden.
- ▶ Erä **arvostellaan kokonaisuutena**, ei vain kohokohdat, eikä myöskään erän vaisuimmat pätkät. Haukkua **ei arvostella alle 15 minuutin ajosta**. Ei voi saada korkeita pisteitä lyhyestä ajosta. Olisiko ominaisuudet säilyneet koko pitkän erän loppuun saakka?
- ▶ Arvostelussa on otettava huomioon **olosuhteet**, (lumipeite, tuuli, peitteinen maasto ja korkeussuhteet, vrt kuulas pakkasaamu/avoin maasto) sekä **etäisyys**, jolta arvio tehdään.

30. Kuuluvuus

- 5 = erittäin hyvin kuuluva
- 4 = hyvin kuuluva
- 3 = kuuluva
- 2 = heikosti kuuluva
- 1 = erittäin heikosti kuuluva

Haukku – muut ominaisuudet

Ominaisuus		Ansio- pisteet	Vastaavat lisätieto- numerot kohdat 31, 32, 33 ja 34
Äänien määrä	on selvästi kaksi- tai moniääninen	=1	31=5-3
Tiheys	on keskinkertain en tai sitä tiheämpi	=1	32=5-3
Kertovuus	on hyvä tai erittäin hyvä:	=2	33=5-4
	kun se on keskinkertain en	=1	33=3
Sukupuolileima	voidaan haukun perusteella arvioida oikeaksi	=1	34=5-4

AINA kuitenkin vähintään 1 piste!!!

31. Äänien määrä

- 1 p. 5 = täysin moniääninen
4 = enimmäkseen moniääninen
3 = kaksiääninen
2 = enimmäkseen yksiääninen
1 = yksiääninen

32. Tiheys

- 1 p. 5 = tiheä, lähes tauoton
4 = tiheä
3 = keskinkertainen
2 = harva
1 = hyvin harva

33. Kertovuus

- 2 p. 5 = erittäin hyvin kertova
4 = hyvin kertova
1 p. 3 = kertova
2 = huonosti kertova
1 = kertomaton tai väärin kertova

34. Sukupuolileima

- 1 p. 5 = täysin selvä
4 = selvä
3 = epäselvä
2 = virheellinen
1 = täysin virheellinen

Ajon arvostelu

- ▶ Ajo arvostellaan aina todettaessa, mutta **lyhyistä ajoista ei voi saada korkeita pisteitä.**
- ▶ Arvioidaan koiran **metsästyskelpoisuutta** ajossa, koiran **kykyä sujuvaan ajoon esteistä ja ajettavan eksytysyrityksistä huolimatta.**
- ▶ **Ajolöysyyttä** koira osoittaa haukuessaan jo ajetulle jäljelle, takajälkeen tai ilman jälkeä tai normaaleissa olosuhteissa yli 20 minuuttia vanhalle jäljelle, jota se ei varmasti pysty seuraamaan.
- ▶ **Takajälkeen ajoa** on, kun koira etenee haukkuen liikkeellä olevan riistan jälkiä väärään suuntaan.
- ▶ Ajolöysyyden ja takajälkeen ajon toteaminen **edellyttää aina näköhavaintoa.**
- ▶ Jos koira on niin löysä, ettei palkintotuomari voi saada selville, milloin koira ajaa riistaa ja milloin haukkuu tyhjää, se **suljetaan kokeesta.**

Ajo - Ajovarmuus

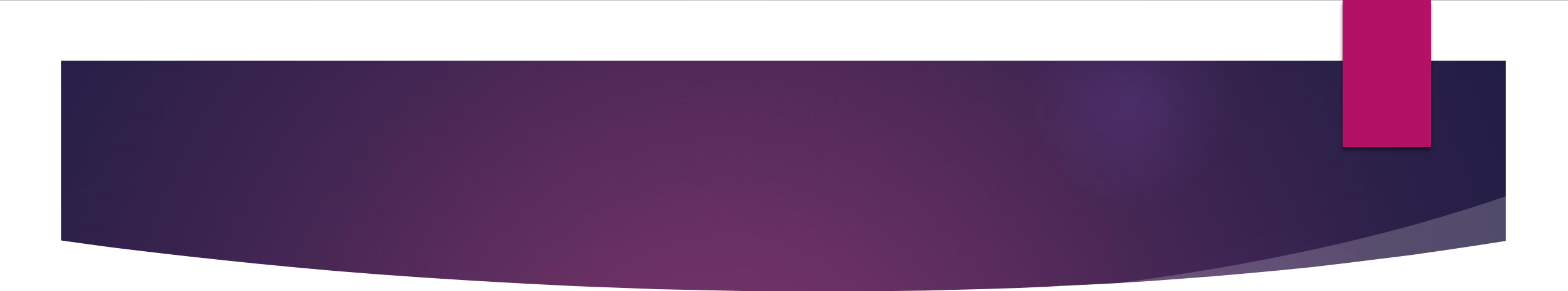
- ▶ Alkanutta ajoa ei lasketa ajoajaksi eikä mukaan ajattamisaikaan ennen kuin ajon on voitu todeta jatkuneen vähintään 5 minuuttia. (paitsi jos todettu näkemällä)
- ▶ **Erinomainen (10-9)** Sujuvaa, sopivan nopeaa, hukatonta ja lähes katkotonta, **erinomaista estetyöskentelyä (täysi erä, yhteys<5min)**
- ▶ **Erittäin hyvä (8-7)** Sujuvaa, lyhyitä **katkoja**, hyvää estetyöskentelyä, selvittää **katkot** nopeasti (ei hukkia, yhteys<5 min)
- ▶ **Hyvä (6-5)** Pääsääntöisesti sujuvaa, etenevää, katkoja **tai muutamia** hukkia
- ▶ **Tyydyttävä (4-3)** Eteneminen katkonaista, hukkien tai katkojen **osuus ajoajasta huomattava**
- ▶ **Välttävä (2-1)** Koira ei kykene pitämään riistaa jalkeilla kuin hetkittäin, **ajo ei etene**
- ▶ **Nyrkkisääntönä pisteet max = 10 x (ajoaika/suurin käytettävissäoleva ajattamisaika)**
 - ▶ Esim. 50 min ajosta /80, voi saada enintään 6,25 pistettä eli enintään 6.

▶ Huomioitava:

- erän ajattamisajassa katkojen/ hukkien osuus
- ajon laatu (työntääkö koira ajettavaa vai seuraako haukkuen)
- miten riista käyttäytyy koiran edessä (säännöt: arvioidaan koiran metsästyskelpoisuutta ajossa)
 - ▶ meneekö koira niin lujaa ettei se kykene enää haukkumaan riittävästi (jaksottaista haukkumista)= riista ei rauhoitu ajoon vaan etenee vauhdilla
 - ▶ vai seuraako koira riistaa niin hitaasti ettei sen kykyä ajaa voida arvioida. Ajaako koira liian vanhaa jälkeä?
- Ajovarmalla koiralla saadaan useita näköhavaintoja ajettavasta riistasta ja kontakti ajettavaan hyvä (< 5 min)
- Pyri selvittämään ajaako koira liikkeellä olevaa sallittua ajoeläintä vai jotain muuta eläintä vai haukkuuko se vanhoille jäljille tai tyhjää. Huomioi (totea) jänisajon luonne
- Mikäli koira haukkuu suppealla alalla, työskentely aina tarkistettava
- Mikäli koirassa todetaan ajolöysyyttä (näköhavainto), jatkossa kuultavia sujuvan ajon jälkeen kuuluvia yksittäisiä haukahduksia ei hyväksytä ajoksi tai pätkiä milloin ajo ei etene
- Jaksottainen/katkonainen ajotapa pitää näkyä maastokortissa

Ajo – Etenevyys ja yhteys ajettavaan

- ▶ Ajon on oltava riittävän nopea ja sujuva.
- ▶ Erinomainen (5) Yhteys riistaan erittäin hyvä, pääsääntöisesti alle 3 min (ajoeläin nähtävä, huomioitava ajon luonne ja ajoeläin)
- ▶ Erittäin hyvä (4) Yhteys riistaan hyvä, yhteys riistaan alle 10 min (ajoeläin nähtävä, huomioitava ajon luonne ja ajoeläin)
- ▶ Hyvä (3) Kykenee pitämään riistan jatkuvassa liikkeessä ja ajoa on miellyttävä seurata (myös kohdissa ERI ja EH)
- ▶ Tyydyttävä (2) Hidasta tai epämääräistä, jolloin ajosta saa katkonaisen kuvan
- ▶ Välttävä (1) Ajon yleisilme on hyvin katkonaista

-
- Erän alussa saadut näköhavainnot eivät saa vaikuttaa etenevyys / yhteyspisteisiin, vaan ajon tulee olla jatkunut riittävän pitkään (> 15 min), jotta voidaan yhteys todeta.
 - Liian nopea tai hidas ajovauhti ei ole toivottavaa ja sen pitää näkyä pisteissä.
 - Ei pidä sekoittaa rauhalliseen tai määrätietoiseen ajotapaan.

Yhteistyökyky

51. Hallittavuus

- 5 = tulee ajosta kutsumalla näkymättömistä
- 4 = tulee hukalta tai yöjäljeltä kutsumalla näkymättömistä
- 3 = tulee kutsumalla ollessaan ohjaajan lähietäisyydellä
- 2 = ei tule kutsumalla
- 1 = ei antaudu kiinni

- ▶ Erinomainen (5) Tulee ajosta kutsumalla ollessaan näkymättömistä. Osoittaa yhteistyökykyä. **(Pitää olla riittävän selvästi näkymättömissä)**
- ▶ Erittäin hyvä (4) Tulee hukalta tai yöjäljeltä kutsumalla ollessaan näkymättömistä. Yhteistyökykyinen
- ▶ hyvä (3) Tulee kutsumalla ollessaan ohjaajan lähietäisyydellä. Pääsääntöisesti yhteistyökykyinen
- ▶ tyydyttävä (2) Antaa kytkeä **(ohjaaja hakee)**
- ▶ välttävä (1) Puutteellinen yhteistyökyky, mutta saadaan kytkettyä
- ▶ **Yhteistyökyvytön koira suljetaan kokeesta.**
- ▶ **Kytkeminen todettava eli palkintotuomarin nähtävä.**
- ▶ **Kutsumisen laadulla ja määrällä ei ole vaikutusta arvosteluun.**

Metsästysinto

- ▶ Metsästysintoa arvostellessa tulee ottaa huomioon koiran metsästysinto kaikilla arvosteltavilla osa-alueilla(haku, yöjälki ja ajo). Jos jotain osa-aluetta ei voida arvostella, ei metsästysinnosta voida antaa täysiä pisteitä. **Metsästysintonumero kertoo erän kokonaisvaikutelmasta.**
- ▶ Koiran tulee **hakea** riittävän itsenäisesti ja tarmokkaasti, sitkeä **ajotyöskentely** ja **hukan** selvittely ovat koiran tärkeimpiä ominaisuuksia.
- ▶ Koiran **rauhallista ja määrätietoista liikkumista** ei saa tulkita metsästysinnon puuttumiseksi. Metsästysintoa arvosteltaessa pitää ottaa **huomioon sää- ja keliolosuhteet.**
- ▶ Koiran metsästysinto on **puutteellinen**, jos koira on haluton työskentelemään haun ajon tai hukan selvittelyn aikana, eikä koiran käyttäytymiselle löydy selvää syytä. Erityisen vaikeissa olosuhteissa arvostellaan virhe lievemmin.
- ▶ **Puutteellista metsästysintoa ei ole**, jos koira, joka ajon katkettua, hukan synnyttyä tai yöjäljellä ottaa yhteyttä ohjaajaansa, mutta palaa heti jatkamaan työskentelyään.

- ▶ **Erinomainen (10-9)** erinomaista metsästysintoa koira osoittaa silloin, kun se pystyy **erinomaisesti** työskentelemään **koko erän ajan tai erittäin vaikeissa olosuhteissa ja estetyöskentelyssä poikkeuksellisen hyvin.**
- ▶ **Erittäin hyvä (8-7)** erittäin hyvää metsästysintoa koira osoittaa silloin, kun se pystyy **vaivatta** työskentelemään **koko erän ajan tai vaikeissa olosuhteissa ja estetyöskentelyssä hyvin.**
- ▶ **Hyvä (6-5)** metsästysinnoltaan hyvä koira ei osoita haun, ajon sekä hukkatyöskentelyn aikana **haluttomuutta työskentelyyn.**
- ▶ **Tyydyttävä (4-3)** metsästysinnoltaan tyydyttävä koira **ei hae riittävän tarmokkaasti ja itsenäisesti** sekä **jättää helposti hukan selvittämisen.**
- ▶ **Välttävä (2-1)** metsästysinnoltaan välttävä koira ei hae ja/ tai aja riittävän tarmokkaasti tyydyttävän kokonaissuorituksen saavuttamiseksi mutta **ei silti kieltäydy kokonaan työskentelemästä**
- ▶ **Suljettu (0)** puuttuva metsästysintoa

- ▶ 9-10 pistettä voidaan antaa vain erittäin haastavissa oloissa tai maastossa ja vain mikäli koira tekee jotain poikkeuksellisen hyvää. Koira on myös pystyttävä arvostelemaan jokaisella osa-alueella.
- ▶ Esimerkiksi voidaan normaalisti antaa enintään 7-8 pistettä, jos haku on erittäin lyhyt tai sitä ei voida arvostella ja koira ajaa täyden ajoerän. Erittäin hyvää metsästysintoa koira osoittaa silloin, kun se pystyy vaivatta työskentelemään koko erän ajan tai vaikeissa olosuhteissa ja estetyöskentelyssä hyvin.
- ▶ Selvästi vajaasta ajoerästä voidaan antaa enintään 5-6 pistettä. Metsästysinnoltaan hyvä koira ei osoita haun, ajon sekä hukkatyöskentelyn aikana haluttomuutta työskentelyyn.
- ▶ Metsästysinnoltaan tyydyttävä koira ei hae riittävän tarmokkaasti ja itsenäisesti, sekä jättää helposti hukan selvittämisen. Koiralle voidaan antaa enintään 3-4 pistettä.
- ▶ Metsästysinnoltaan välttävä koira ei hae ja/tai aja riittävän tarmokkaasti tyydyttävän kokonaissuorituksen saavuttamiseksi, mutta ei silti kieltäydy kokonaan työskentelemästä. Koiralle voidaan antaa enintään 1-2 pistettä.
- ▶ 0 pistettä annetaan ja koira suljetaan, jos se kieltäytyy kokonaan työskentelemästä.
- ▶ Tyhjässä erässä voidaan antaa enintään 6 pistettä ja sekin voidaan antaa vain erinomaisesta työskentelystä.

Koiran sulkeminen

Sulkeminen

- ▶ Missä tilanteissa koira suljetaan?
- ▶ Sulkemista tapahtuu melko vähän – vaikka saattaisi olla syytäkin
 - ▶ Arvo jalostukselle merkittävämpi kuin keskeytyksellä
- ▶ Ei aja sallittua ajoeläintä
 - ▶ **Nähdään** ajoeläin ja koira, mutta koira ei suostu ajamaan.
- ▶ Kieltäytyy työskentelystä
 - ▶ Jättää työskentelyn kesken, eikä jatka työskentelyä
 - ▶ Ei hae, seuraa yöjälkeä tai aja itsenäisesti eläintä.
 - ▶ Nyrkkisääntönä 1h seurataan työskentelyä
- ▶ Liian löysä tai liian tiukka
 - ▶ Noin 0,5-1 h seurataan ennen sulkemista
- ▶ OTA AINA YHTEYTTÄ YLITUOMARIIN SULKEMISTILANTEISSA

Kohtuuton häiriö

Kohtuuton häiriö

- ▶ Kohtuuton häiriö pitää aina todeta.
- ▶ Kohtuuttoman häiriön määrittäminen tulisi aina tehdä yhteistyössä ylituomarin kanssa.
- ▶ Kohtuuton häiriö ja sillä "kikkaileminen".
 - ▶ Hukkien merkitseminen kohtuuttomaksi häiriöksi – eläin ei aina mene mereen, vaikka se menisi rantaan.
 - ▶ Muiden eläinten ajaminen.
 - ▶ Kapea vs. leveä oja

Kysymykset ja keskustelu

Linkki palautelomakkeeseen

- ▶ https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdSkBKNUGXQBm4sBNwAVLcRxy0DFIPWviXo0rx8pEEfpvtWVw/viewform?usp=sf_link